

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat óra . . . 5 kor. — fill.
Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Negyhasásos petil-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. fizetendő.
Belyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
fillérével számítatik.

A nyilttérben:

minden negyhasásos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk Pázköztetésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adódnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→→→ vasárnap reggel. ←←←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

3777/1902.

Hirdetmény.

Közhiré tétetik, hogy a kutya állomány-
nak ebadózá; czéljából elrendelt összeírása
1902 évre vonatkozólag befejeztetvén, az
összeírás az érvényben levő szabályrendelet
4 §-a rendelkezésének megfelelőleg folyó évi
július hó 13 tól kezdődő 3 napi idő tartam-
on át a városi számvétségnél közszem-
lére kitétetik a végből, hogy az érdekel-
tség a hivatalos órák alatt azt betekinthesse,
s esetleg a téves bejegyzések ellen észrevé-
teleit ugyan ezen határidő alatt érvenyesít-
hesse.

Lévan, 1902. július, hó 7.

Bédogh Lajos
polgármester.

A szegény tanulók ér-
dekében.

Számtalan példa van arra, hogy
a mostoha sorsu szülők tehetséges gyer-
mekeiből, a közélet hasznára, kiváló
férfiak válnak. Nem is lehet máskép!
A tehetség Isten adománya, a szorgalmat
pedig, a mindennapi nélkülözés
fokozza, megedzi.

Senki sem helyesli azonban, hogy
a vagyontalan szülő gyermekét a tu-
dományos pályára erőltesse, mert tanul-
mányainak hosszu ideje alatt a foly-
tonos nélkülözés testileg-lelkileg meg-
törheti s mire célját éri, roncsolt
testével, lelkével önmagának s a tár-
sadalomnak terhére válhatik. Az is
megtörténik, hogy társadalmi s egyéb
segélyforrások híján célját sem érheti
el, elveszti Istenben, az emberekben
hitét: kétségbeesik vagy a mi még
rosszabb, hogy mint félemler, kenyeret
adó képesítés hiányában, tiltott utakon
keresi a megélhetés kívánalmait s börtön-
ben végezheti elhibázott életét.
Tehát nagyon megfontolja az anyagi-
akban szegény szülő mindezeket, mi-
előtt fiát tudományos pályára ös-
tönözné.

A kereskedelmi és ipari viszonyok
manapság hazánkban is, az értelem,
az elméleti képzettség magasabb fokát
kívánják. Vajmi kevés azonban e célra
azon előismeret, melyet a többé-kevésbé
még mindig hiányos elemi iskolákban
szerezhet meg a tanuló. Arról nem is
szólván, hogy pl. az iparos-tanulók
30—40%-a írni, olvasni, számolni meg-
felelően, vagy éppen sehogy sem tud
s a mely ismeretek teljes pótlására az
iparos-tanoncz iskolák, mostani szer-
vezetük mellett nem képesek. Nagyban
szükséges tehát, hogy az iparos- vagy
kereskedelmi pályára készülő fiu, pol-
gári iskolák hiányában, egyéb közép-
iskolák néhány alsóbb osztályában
szerezze meg a szükséges általános
ismereteket.

Ebből a szempontból kiindulva,
dicsérendő azon szülő törekvése, aki
az elemi iskola sikeres elvégzése után,
valamely középiskolába adja gyermekét.
De az ily szülőt, ha szegény, az ál-
lamnak, a társadalomnak, az iskola-
fentartóknak teljes erejéből kellene
támogatnia. Nem mondanánk igazat,
ha ezek támogatását merősen letagad-
nók. Csakhogy éppen azok a tényezők,
akiknek módjukban állana a célt
hathatósabban előmozdítani, a legjobb
akarat látszatával, gyakran csak fél-
munkát végeznek. Itt van egy példa:
Léva város tanácsa, főgimnáziumunk
szegény sorsu tanulóinak tandijmen-
tességére vonatkozólag kimondotta, hogy
az I. osztályba járó tanulókat tandij-
mentességben nem részesíti. Nem ku-
tatjuk e határozat indokolásának kut-
forrását, nem bíráljuk annak jogosult-
ságát. De éppen a fentebb elősorolt
okoknál fogva rá kell mutatnunk e
határozat káros következményeire.

A főgimnázium jólelkű vezetői, az
áldozatra kész közönség önzetlen tá-
mogatásával megalkották a szegény
tanulókat segélyező együletet, mely már
eddig is sok aggódó szülőnek törülte

könnyeit, részesítvén gyermekeiket
pénzbeli segélyben, ellátva ruházattal
és ingyen tankönyvekkel.

Főgimnáziumunkban a tandij, egyéb
mellékes költségekkel 55 koronára
rug. Ez egy szegény szülőnek oly
tetemes költség, hogy a legtehetsége-
sebb gyermekét sem fogja tovább
képeztetni, mert nem képes rá.

Mig ellenben, ha gyermeke tandij-
mentességben részesül, a segítő egyület
ellátja legalább tankönyvekkel, a kis
élelmezést, a csekély ruházatot még
a legszegényebb helyben lakó szülő is
megszerezheti.

Az a csekély tandij elengedése az
intézet költségvetésén nem sokat vál-
toztat, ellenben egy-egy szegényebb
szülőnek egész vagyont képvisel, a
melyet előteremtteni egyáltalában nem
képes. Nem lehet célja a városi tan-
ácsnak, hogy szegény sorsu gyer-
mekek elől elzárja a főgimnáziumot,
a melynek éppen alsó osztályait elvé-
gezni még az iparosnak is szükséges.
Bár annyira vihetnők, hogy minden
iparosunk legalább az alsó osztályokat
végig járta volna, akkor nagyobb mű-
veltséggel, az ott nyert nagyobb
körültekintéssel bátrabban megállhatna
a létért való küzdelemben.

Mint hogy nincs szabály kivétel
nélkül, hiszszük, hogy a város tanácsa,
egyes kiválóbb tehetségű és szorgalmu
helybeli tanulókat már az I. osztályban
az elemi iskolai bizonyítvány alapján
is, fölmenti a tandij fizetés alól s fen-
tebb említett határozatát ez értelemben
minél előbb módosítani fogja.

Bars vármegye selyemtenyésztése.

Bezerédy Pál selyemtenyésztési felügyelő jelentése.

Bars vármegyében 1901. évben kezdte
meg rendszeres működését az országos
selyemtenyésztési felügyelőség és kétség-
telenül nagyobb eredményt értünk volna el,
ha a szederfák nagy részét Ar.-Maróthon

meg nem csonkítják egy évben, hanem ezt
rendszeresen csak évről-évre eszközlik.

Különben az elért eredmény eléggé
meggyőzhet mindenkit arról, hogy a vár-
megye éghajlati viszonyai igenis alkalmasak
a selyemtenyésztésre és ez végleg meg is
honosítható, ha e célra elegendő szederfa
áll rendelkezésünkre.

Hogy ily feltétel mellett igenis lehet
számítani biztos eredményre, ennek bizo-
nyítására bátor vagyok néhány esetet fel-
hozni.

Ugyanis 1893. évben márczius hónap-
ban gróf Esterházy Mihály szives volt engem
felhívni, hogy Pozsony megyében fekvő
szempci uradalmában nagyobb számban
található régi szederfákat használnám fel se-
lyemtenyésztési czélokra.

Kiküldtem tehát Szempczre az ügy
ismertetése végett egy egyszerű, de a te-
nyésztésben már gyakorolt munkásnót és
hat hét mulva a szempci lakosság, mely
előtt a selyembogár még teljesen ismeretlen
volt, 1,200 koronát; a következő évben
pedig 1,560 koronát keresett termelt gubói
után. Ezen keresete pedig most már
3,000—4,000 korona közt váltakozik éven-
ként.

Ehhez teljesen hasonló eset fordult elő
1894. évben Borsod vármegyében Sajó-
Vámoson, hol herczeg Odescalchi Gyuláné
volt szives uradalmában található régi sze-
derfaállományát selyemtenyésztési czélra át-
engedni és az ottani lakosság ezen évben
1,882 koronát; a következő évben pedig
már 4,202 koronát keresett termelt gubói
után.

1900. év tavaszán Bihar vármegye
Nagy-Szalonta községére hívták fel figyel-
memet, a hol nagyobb számban található
szederfa. Ide is csak egy egyszerű, már
gyakorlott munkásnót küldtem ki az ügy
ismertetésére és mindjárt ezen évben 2,518
koronát fizettünk ki a termelőknek gubói-
ikért.

Végül felemlitem Szilágy vármegye
Zsibó községét, a hol báró Wesselényi Béla
volt szives átengedni uradalmában található

T A R C Z A.

Lenau költeményeiből.

Havas István.

A nádasban.

1.

Túl a nap száll nyugovóra,
Gond táradtan elpihen;
A szomorú fűz a tóra
Hajlik mélyen, szeliden.

Kedvesemtől elszakadtam
Könnyeim, csak hulljatok!
Rezg a nád a szélbe' halkán,
S a fűz lombja gyászt susog.

Távolból is fénybe vonja
Hű szerelmed bánatom,
Mint a hogy az est csillagja
Átragyog e lombokon.

2.

Zord felhőraj tör az égbe,
Megnyitlák a vizesapok;
Jajgat a szél búgva, kérdve:
"Tó, hova lett csillagod?"

S a tűnt fényért fel-feltúrja
A tó mélyét oda lenn . . .
Hű szerelmed lelki bűmra
Nem ragyog már sohasem.

3.

Át az erdőn esti fénybe'
Ide jövök lopva ki
E tó pusztá környékére,
S rád kezdek itt gondolni!

Árny borul a földre, lombra;
A nádas bús titkait
Oly fájoan panaszojja,
Hogy sírnom kell hosszan itt.

S közben mintha zene szállna
Halkan át a tó felett,
S elhal, egyre messzebb szállva:
A te édes éneked.

4.

Alkonyul a nap;
Vészes fellegek
Sötéten futnak
S forró szél lebeg.

A villám fénye
Cikáz szilajon,
Vakító képe
Átfut a tavon.

Egy ilyen percbe'
Látlak, úgy vélem,
S hajadat lengve
Lengni a szélben.

5.

A redőtlen, nyugvó vizen
Előmlik a hold fénye,
És füstöget halvány szinnel
Rózsát a nád zöldjére.

Túlán szárvas jő s az éjben
Szétekint a domb alatt;
Föl-följédek a mélyben
Álvó vízi madarak.

Sírva kell a földre nézmem;
S lelkem rejtett mélyin át
Emléked átszállni érzem,
Mint egy csüdes estimát.

A végzet titkaiból.

— Sorstragedia. —

SZEREPLŐK: A nagybácsi.
Pista (egyetemi hallgató).
Egy éhes bolha. (Mindvégig a szin-
[falak mögött.]

Nagybácsi (mosolyog) Hm.

Pista. Utóvégre, ha öt forinttal többet
volna szives . . .

Nagybácsi (mosolyog.) Aztán ugy egész
igazán szólva, mire kellene mégis?

Pista (feltűnő határozottsággal.) Köny-
vekre! (Feltűnő határozatlansággal.) Igen
könyvekre . . .

Nagybácsi. Hehe. Így szoktuk mondani,
persze. S aztán éjszakára lumpolunk, el-
megyünk éjjeli zenét adni annak a . . .
Hehehe. Aztán margaréta csokrot . . .

Pista (teljesen erélytelenül megbotrán-
kozva.) Ugyan, de ilyen gyanúsítás!

Nagybácsi. Hehehe. (Kiveszi a bugyi-
lárist.) És mennyi kéne összesen?

Pista. Negyvenhat korona harmincz-
nyolcz fillér éppen.

Nagybácsi. (Igen jószágosan és igen ha-
misan.) Hanem, ha egy hét alatt meg nem
csókolod azt a hányaveti, hetyke kölyköt,
hát ne kerülj a szemem elé; mindent meg-
mondok a nénédnek. Annak pedig a nyelve
tudod . . .

Pista. De még mennyire! (mosolyog.)
Nagybácsi. (kotorász a bugyilárisban.)

Tíz—tizenöt—husz . . . aztán igazán kell?
A bolha (fölebred és sétára indul.)

Nagybácsi. Husz, huszonöt . . . a bal
vállamon, izé, öcsém, a lapoczkámtól jobbra,
ejnye.

A bolha (éhvóra csip egyet.)

Nagybácsi. A fene . . . Izé öcsém, utó-
végre nem lát senki . . . Iszonyu érzékeny
vagyok az ilyesmi iránt . . .

Pista (igen szolgálatkészen.) Megdör-
zsöljem?

Nagybácsi. Egy kicsit jobbra, . . .

balra, alább . . . hagyd el nem értesz
hosszá.

A bolha (csip.)

Nagybácsi. Hát pénz kéne? Hm. Mennyi?

Pista. Hiszen . . . a mint mondtam
már . . .

Nagybácsi. Hja, könnyü kimondani!
No egyébiránt.

A bolha (csip)

Nagybácsi. Disznó teremtette! Kedves
fiam, könnyü kimondani, persze; én a te
korodban —

Pista (konfidensül.) Ugyan, ugyan . . .

Nagybácsi. Különben ne mondhasd ró-
lam —

A bolha (keservesen csip.)

Nagybácsi (csodálatosan gyors fordulat-
tal.) Hát alapvizgára jelentkezted-e már?
Pista. Még ugyan nem, de —

Nagybácsi (kétségbeesetten izeg-mozog.)
Türhetetlen! Hát mi lesz belőled? Hja
udvarlásból nem él meg az ember! Én a
te korodban —

Pista. Ugyan hagyja, ugye hiszem.

A bolha (readuierlenül, harcziassan csip.)

Nagybácsi (dühösen.) Tan hazudni szok-
tam? Ejoye kutyateringettét, ha nem volnál
az öcsém fia . . . No modhatom, derék le-
gény vagy! Sohasem is lesz alapvizgád.
Könnyelmű ember vagy. Ha apád látná,
hogy ilyen fia van, elbusulná az életét.

A bolha (tovább ballag s újra csip.)

Nagybácsi. Ez már mégis sok! . . . S te
még leányok után futkosol, te tejföls
szíju!

szederfáit és 1901. évben a selyemtenyésztők 2,410 koronát kerestek termelt gubóik után.

E tények úgy hiszem eléggé igazolják azt, hogy a selyemtenyésztésnek első alapfeltétele a szederfa bősége, mely ha megvan, az úgy mintegy magától fejlődik.

Kérve-kérjük tehát a mérvadó köröket, hogy méltatnák figyelmükre az ügyet és ne adjanak hitelt azon előítéleteknek, melyek szerint a selyemtenyésztés meghonosítása sok nehézséggel jár.

Vannak, a kik azt állítják, hogy a czukorrépa termelés mellett nem üzhető a selyemtenyésztés. Erre nézve bátor vagyok utalni Sopron vármegye Nagy-Czenk községére, a hol talán a legnagyobb czukorrépa-termelés van és e mellett a község lakosai évenként foglalkoznak selyemtenyésztéssel és ezen a réven eddig 74,610 korona keresete volt a lakosságnak.

Mások a dohánytermelést hozzák fel akadályul a selyemtenyésztés meghonosítására. Ezzel szemben Tolna vármegye Fadd községére utalok, hol habár a lakosság legnagyobb része dohánytermeléssel foglalkozik, mégis évről-évre többen üzik a selyemtenyésztést is. Ezen községben a selyemtenyésztés révén eddig 50,000 korona jövedelemhez jutott a lakosság.

Legkevésbé sem gátolja a selyemtenyésztést a szőlőtermelés sem, hiszen Tolna vármegyében Szegzárd községben hol 4,000 hold szőlő van művelés alatt, évenként háromszáznál több család foglalkozik selyemtenyésztéssel és eddig a termelt gubó után 163,46 koronát fizettünk ki. Arad és Baranya vármegye szőlőtermelő vidékein is rendszeresen foglalkozik a nép a selyemtenyésztéssel.

Ezzel kapcsolatban utalok Baranya vármegyének Vasas és Komó községére, hol a selyemtenyésztéssel leginkább a bányász-családok foglalkoznak.

Legelterjedtebb azonban az a téves vélemény, hogy a selyemtenyésztés csakis a szegény népnek való foglalkosás. Ez az észrevétel tapasztalat szerint legfeljebb csak olyan helyekre nézve áll, a hol kevés a szederfaállomány és kis mértékben üzhető a tenyésztés. Ellenben ott van Bács vármegye, melynek lakossága a legvagyonosabbak egyike az országban és a hol nagyobb mennyiségű szederfa mellett oly nagy mérvben foglalkozik a nép a selyemtenyésztéssel, hogy a termelt gubóért évenként egymillió koronát fizettünk ki a vármegyében.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek működését a vármegyében az alábbiakban van szerencsém előadni:

1901. évben a vármegyének 21 községében 82-en foglalkoztak selyemtenyésztéssel és 1,540 kilogramm gubót termeltek, melyért 2,880 koronát kaptak.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség működése óta pedig a vármegyében

Pista (bajuszához kap izgatottan.) Ne törődjék az én számmal!

Nagybácsi. No nem is törődöm. Aztán azt hiszed, törődik is veled az az okos, ravasz leány, a te tejfölös száddal?

Pista (rettentő dühösen az asztalra csap.) Ejh, aki áldója... sülyedjek el, ha meg nem csókolit tegnap is!

Nagybácsi. Hát így állunk? Tanulás helyett — elcsavargatjuk az ártatlan, naiv, együgyű gyermekeink fejét?

Pista. Mi köze hozzá? Ha akarom: elveszem!

Nagybácsi Ilyen a mai fiatalság! S még ennek pénz kellene! Ilyen ifjúság! Ha szegény apám fölkelne a sírjából... (fájdalmasan) Ilyen ifjúság a haza jövő sorsa; szegény ország, melynek ilyen nemzedékben van a reménye... A komoly törekvések, szorgalmas munka helyett üres léha mulatozások, a —

A bolha (mint fent.)

Nagybácsi. Gyalázatos állapot!... Szegény, szegény Magyarország!

Pista. Ha nem tetszik nem ad s punktum. Magamat ajánlom; nem lövöm magam föbe érte. (Félre.) Mi a menykő üthetett az öregbe?

Nagybácsi. Hajh, sülyedni tért az idő, az idősebbek tisztelete eltűnik és sivár érzéstelenség váltja föl.

Pista (bosszusan.) Hát adió, kapok én még — (félre) vén salabakter! (el.)

Nagybácsi. Menj, menj tévelygő... szegény haza, melynek ilyen az ifjúsága! (stb. ódai magaslaton.)

ben 5,000 kilogramm gubót termeltek, melyért 9,192 koronát fizettünk ki.

Ezenkívül a gubóbevaltó állomáson 1901. évben 430 koronát fizettünk ki a munkások keresete gyanánt.

Az összes kereset pedig, melyet az országos selyemtenyésztési felügyelőség működése óta a vármegyében nyújtott, 9,622 koronára rug.

Hogy egyes vármegyékben mennyit fizettünk ki a selyemtenyésztés után, ezt ezen jelentés elején mutatjuk ki.

A szederfatenyésztés emelése céljából is minden kitelhetőt megtett az országos selyemtenyésztési felügyelőség, a mennyiben kiosztott 127 1/2 liter szederfamatagot és 56 községben 94,360 drb 2-3 éves magági szederfacsemétét. Ezenkívül Léva városnak még 250 drb kiültetésre alkalmas szederfát is adott.

Bars vármegyében 1901. évben felállított gubóbevaltó állomások:

1. Aranyos-Maróth*) bevaltó gubó-mennyiség 462 kgr. 70 dk., kifizetett gubóbevaltó ár 897 kor. 47 fillér.

Itt felsorolunk néhány községet, hol selyemtenyésztéssel foglalkoztak és kisebb nagyobb eredményt értek el.

Igy Alsó-Pel községben a selyemtenyésztők 1900. évben átlag 52 korona 41 fillért, 1901. évben pedig 76 korona 41 fillért kerestek. Azt hiszem, hogy ezen nagy siker mindennel meggyőzőbben szól a mellett, hogy mennyire kívánatos volna ezen községben és vidékén meghonosítani a selyemtenyésztést.

Sajnos azonban, hogy a közterületeken nincs szederfa és a tenyésztők az uradalmi szederfákra vannak utalva, melyeket Pósa Béla jószágigazgató kegyes volt átengedni. Kérjük a község érdemes előjáróságát, hogy a szederfatenyésztés érdekében tegyen meg minden kitelhetőt, mert a tenyésztők minden körülmény közt biztosan nem számíthatnak az uradalmi szederfákra.

Nagy-Sáro községben 26 selyemtenyésztő átlag 37 korona 25 fillért keresett, dacára annak, hogy a községnek nincs szederfája és a tenyésztők Frankl Ede birtokos szederfákra voltak utalva, ki kegyes volt azokat lombozásra átengedni. Itt is kérjük az előjáróságát, hogy a szederfaállományt mentől jobban szaporítsa.

Aranyos-Maróthon 1901. évben kezdtük meg a selyemtenyésztést és 17 tenyésztő átlag 29 korona 76 fillért keresett, mi bizonyára elég szép kereset, ha meggondoljuk, hogy ehhez minden befektetés és költség nélkül jutottak. Ezen eredmény eléréséhez Rudnyánszky Titusz főszolgabíró is lelkes támogatásával hozzájárult.

Zsitva-Kenez községben szintén 1901. évben kíséreltük meg először a selyemtenyésztést és a tenyésztők átlag 54 korona 20 fillért kerestek. Kérjük az előjáróságát, hogy a szederfatenyésztés emelése érdekében mindent kövessen el, mivel különben a selyemtenyésztés nem ölthet nagyobb mérvet.

Nemcsényen három család foglalkozott a selyemtenyésztéssel és átlag 19 korona 11 fillért kerestek. A tenyésztés itt sem ölthet nagyobb mérvet, mivel alig van egy pár szederfa. Kívánatos volna, hogy az előjáróság az 1894. évi XII. törvény 46. §-a értelmében a szederfatenyésztésre nagyobb gondot fordítsa.

Fekete-Kelecsény községben a selyemtenyésztők átlag 22 korona 28 fillért kerestek. A községnek szép szederfaállománya van és az előjáróság dicséretre méltó buzgalkodásának köszönhető, hogy a selyemtenyésztést megkezdtek. Még csak arra kerjük az előjáróságát, hogy a kiültetett szederfák ápolása és védelme érdekében minden kitelhetőt legyen szives megtenni.

Perlep községben átlag 35 korona 12 fillért keresett egy selyemtenyésztő, de alig van egy pár régi szederfa és ezért nem terjedhet a tenyésztés. Kérjük az előjáróságát, hogy Fekete-Kelecsény községhez hasonlóan kövessen el mindent a szederfatenyésztés érdekében.

Garam-Szt-Benedek községben érdeklődik a nép a selyemtenyésztés iránt és átlag 29 koronán felül keresett egy tenyésztő annak dacára, hogy egyáltalában nincs szederfájuk és kénytelenek voltak a szükséges lombot Aranyos-Maróthól beszerezni. Az 1894. évi XII. törvény 46. §-a értelmében kérjük az előjáróságát, hogy a

*) Mindenesetre célszerűbb lett volna, ha a hivatal Léva, a vármegye legnagyobb városában állított volna fel, mert a Garam mentén a selyemtenyésztés ottan elterjedt volna. — Szerk.

szederfatenyésztésre mentől nagyobb gondot fordítson.

Ugyancsak erre kérjük Zsitva-Ujfalu és Nagy-Vezekény község előjáróságát, miután a nép érdeklődik a selyemtenyésztés iránt, de nincs szederfa.

Léva város halála kötelező jóindulattal karolta fel a szederfatenyésztést és reméljük, hogy itt is nemsokára meg fogjuk kezdeni a selyemtenyésztést. Hiszen már egy pár egyént hozattunk a városból Szegzárdra és kitanítottuk a tenyésztésben.

A szegény nép érdekében általában kérjük a községeket, hogy a közutaknak legnagyobb részét ültessék be szederfával annál inkább, mert ezt a törvény előírja.

Különösen célszerű volna szederfával beültetni az Alsó-Pel Endrédén át Mező-Kis Sallóig; a Szódától Nagy- és Kis-Sárón át Alsó-Váradig; az Aranyos Maróthról Perlep, Fekete-Kelecsény és Nemcsényen át, ugyanint a Hízér-Verebélyen át Födemesig vezető utat.

Kérve kérjük a vármegye közönségét, hogy a törvényhatósági utakat kizárólag szederfával ültesse be. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség ingyen megajánlja a szederfákat és egy-egy védőkarót. Sőt a szállítási költséget is viseli a leadó állomásig.

Selyemtenyésztőink nevében e helyen hálás köszönettel emlékezünk meg, hogy gróf Hunyady Lászlóné, Pósa Lajos és Frankl Ede a szederfák lombzedését kegyesek voltak megengedni a selyemtenyésztőknek.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 8-án tartotta havi ülését a főispán elnöklésével.

A közigazgatóságok állapotáról beadott alispáni jelentés szerint a közigazgatás menete rendes volt. A tisztikarban csak azon változás történt, hogy dr. Balásy Géza körorvost tb. járás orvossá és Ponoczky István aljegyzőt tb. főszolgabíróvá nevezte ki a főispán.

A vihnye—szklenői gyógyfürdő fürdő biztosi teendőivel június hó 15-től július 1-ig dr. Rudnyánszky Titusz ar-maróthi járási főszolgabíró, folyó hó 10-től augusztus 10-ig Lakner Aurél ar-maróthi járási szolgabíró s a többi időre pedig a gr.-sz.-keresztúri járás főszolgabíráját bízta meg a főispán.

A m. kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy június hóban befolyt egyenes adóban 25751 kor. 4 fill. hadmentességi díjban 214 kor. 84 fill. közvetett adókban 165586 kor. 84 fillér.

A vármegyei tisztí főorvos jelentette, hogy a közegészségi állapot június hóban kedvezőbb volt mint május hónapban kivéve, Léva és Kőrömczban városokat, hol a betegforgalom növekedett.

Trachoma: az utolsó általános szemvizsgálat óta május hó végeig összeirattott a vármegye területén 1542 trachomás és 534 gyanus, ezek száma szaporodott június hónapban 8 trach. és 2 gyanus. Meggyógyult 528 trachomás és 318 gyanus. A fertőző kórok terjedése ellen az óvintézkedésekoganatosítása lehetőségig megtörtént.

A kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a nyugdíjügyi bizottság határozatához képest Veress Zsigmond aha, Tomanek József barszerenczei, Gerlei Mátyás verebélyi róm. kath., Belopotoczi Árpád n.-mátsai állami és Konkoli István ághói szolgálatképtelennek talált tanítók nyugdíjkerényeit, a nyugdíj megállapítása s az illetékes adóhivataloknál leendő folyósítása iránt a közoktatási miniszterhez felterjesztette.

A törvényhatósági m. kir. állatorvos bejelentette, hogy az állategészségügyi viszonyok június hónapban kedvezőek voltak, kivéve a lévai, verebélyi és az ar-maróthi járasokban előfordult sertésorbáncz és sertésveszt. A kelő előintézkedések megtettek. — r. t.

Különlélek.

— **Uj főnöknő.** A szatmári irg. növekléva zardajanak főnöknőjévé D o l e s c h a l Edit nőver neveztetett ki, a ki e napokban már meg is érkezett Lévára és elfoglalta állását. Üdvözljük az új főnöknőt a zardai-iskolák elén s működéséhez Isten áldását kérve, öszintén óhajjuk, hogy körünkben kedves otthonra találjon.

— **Egyházi kinevezés.** A hercegprimás Karács István segédlelkész Velsicze plebánossá nevezte ki.

— **Zenetanár.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a lévai állami tanítóképzőintézethez D u s c h e k Ernőt nevezte ki zenetanárnak.

— **Gyászír.** Mely megilletődéssel vesszük a hírt arról a szomorú csapásról, mely dr. K m o s k o Béla lévai ügyvédet érte szeretett feleségének M o c s y Z o l n a urasszónynak halálával, kit e hó 12-én, élelőnk legzsebb idjén, alig 29 éves korában ragadtott el a kélrehetet kaszás szerető

férje és három kedves kis gyermeke köréből. Micsoda keserű iróniája a sorsnak, hogy épen akkor kellett itt hagynia az életet, a mikor gyöngéd hitvesében és apró gyermekeiben az igazi boldogságot feltalálta, mikor még kis árvaiknak oly nagy szüksége lett volna még az édes anyai szeretet meleg szárnyaira. A nem rég született két kis leánykájának születése után kapta a betegséget, melynek a legmondosabb ápolás dacára is áldozata lett. Temetése e hó 14-én hétfőn délután 3 órakor leend. Gyászoló férje a következő gyászjelentésben közli kedves halottja elhunytát: Dr. Kmosko Béla ügyvéd a maga és gyermekei: Sárika, Erzsike és Irénke, — nemkülönb az egész rokonság nevében — fájó szívvel jelenti, hogy kedves felesége, a legjobb anya Dr. Kmosko Béláné szül. Mocsy Zolna életének 29-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 12-én d. u. 2 órakor meghalt. Életével váltotta meg két kis gyermeke életét. Temetése az ev. ref. egyház szertartása szerint f. hó 14-én d. u. 3 órakor lesz. Léva, 1902. július hó 12-én. Adott legyen emléke!

— **Színházi műsor:** Ma délután két előadást fog tartani Halmay igazgató. És pedig délután 4 órakor gyermek és népe előadás lesz félhelyárral, színre kerül „A Náni”. Este 8 órakor „A piros bugyeláris”. Hétfőn július 14-én itt először „A zsába” vagy a csalfa férjek bűnhődése, francia bohózat. Kedden, július 16-án „A két kis szűkevény” közkeveltségű angol operette 3 felvonásban. Szerdán, július 16-án itt először, „A nők barátja” Dumas Sándor hírnöves víg színműve. Csütörtökön, július 17-én itt először „A napfogyatkozás” eredeti nagy operette 3 felv. Pénteken, július 18-án zóna előadásul, félhelyárral, „Ocskay brigadéros” Herczegh Ferencz történelmi színműve. Szombaton, július 19-én itt először, „A kis lord” angol színmű dalokkal és zenével.

— **Hontmegye ünnepe.** Ma egy hete nyitotta meg Lits Gyula főispán a „Honti muzeumot” előkelő és nagy közönség jelenlétében. A főispán szép beszédben méltatta a muzeum hivatását. Majd ünneppélyesen átadta a muzeumot a közönségnek. Utána Horváth, orsz. muzeum-egyleti igazgató beszélt s üdvözölte a gyors lendületnek örvendő „Honti Muzeumot”. Ivánka István ugyanekkor elszavalta szép alkalmi ódáját s az ünneplő menet hosszú kocsisorban megindult a Szondy-kápolna felé. Itt szentmise volt. Bann a kápolnában Rajner Lajos dr. aprelátus-kanonok pontifikált fényes segédlettel. Mise alatt a balassa-gyarmati dalárda énekelt E d e r, lévai születésű fiatal karmesterük vezetése mellett; közben Drexler, hugyági kántor adta elő szép érczes hangon az Ave Mária-t. Mise után a tudós főpap gyönyörű hazafias szentbeszédet mondott, kiemelve Szondyt, mint a hazafiak mintaképét. Simor hercegprimás ezt a hazafiságot akarta megjutalmazni és kitüntetni a Szondy-kápolna építésével. Szondy-szobrot is állítottatott e kápolnába, mert Szondynak, ki a keresztény védelmében küzdött a török ellen, itt van legméltóbb helye. Ő többet érdemel, mint obeliszket, az ő szent emlékét kápolna őrizze, a hős szobrával. Prédikáció után Czobor Gyula alispán pár szép lelkesítő szó kíséretében megkoszoruzta Szondy György szobrát. A kápolna mellett, sátor alatt a helybeli esperes-pébanos, Tretter Mátyás misézett és prédikált a messze vidékről idezarándokolt tömérdek népnek, szép oktatást adva nekik a hazaszeretetről és arról, hogy a pogányság csak látszatra győzött itt-ott, de valójában mégis a kereszténység diadalmaskodott. Dében pompás lakomára gyűlt az ünneplő közönség, mely alatt az esztergomi katonai zenekar játszott. Első tősztra a honti főispán emelkedett föl s lendületes beszédben méltatta Szondy érdemét egyuttal fölhatván a honti hölgyek ajándékozta Szondy-serleget, mely hivatva lesz a kiváló hős halhatatlan érdemeit évről-évre föleveníteni. Az alispán a primási tisztikart köszöntötte, mint házigazdát, mire T o t o v i c s főszámvevő indítványára a primáshoz üdvöző tóvirratot küldöttek. Ezek után a tősztok szakadatlan sora következett. A program utolsó tőszját Matunak igazgató jeles történelmi magyarázatai képezték.

— **Terep szemle.** Az V. hadtest vezérkara tanulmányi utat tesz Magyarország felső vidékén. A héten három napig gróf Attems tábornok törzskarával együtt városunkban időzött terep szemle céljából.

— **Előléptetés.** A vallás és közoktatásügyi minster Hanusz István kecskeméti állami főreáliskolai igazgatót, a nagy tudományu természetirót, lapunknak is kiválóan tisztelt munkatársát a VII. fizetési osztály 2. fokozatába, Medveczy Lajos VII. ker. állami főgimnáziumi tanárt, városunk szülőttét a IX. fizetési osztály 1. fokozatába léptette elő. A jól megérdemelt előléptetések híre általános örömet okozott.

— **Eljegyzés.** Vasárnap f. hó 6-án, jegyezte el Hirsfeld Miksa ipolyvási kereskedő, Rosenbaum Adolf hitkjegyző kedves leányát, Ilonkát.

— **Fürdő szelén.** A barsmegyei fürdők, Vihnye és Szklenő híre évről-évre nagyobb terep hódít s mindkét fürdő évről-évre nagyobb látogatottságnak örvend, a mit meg is érdemelnek, mert fejlődésük ujabod időben nagyon előre haladt s természetes gyógyforásaikkal alig van párjuk. Az

idén a változó időjárás nagyon megrontotta a fürdőző kedvet, mind a mellett Vihnyén a fürdő vendégek száma már eddig is megközelíti a kétszázat. Nem különben Szklénón is már igen eleven a fürdő élet. Különösen a gazdák keresik fel így aratás előtt.

— **A bars megyei aranyifjúság** tegnap Léván elhatározta, hogy a vármegye hírneves fürdőinek „Anna báljait” feleleveníti. Egyik évben egyik, másik évben másik megyei fürdőben ad találkozót a vármegye mulatni vágyó, életre hivatott közönségének. Talán Szklénón kezdik meg a találkozót. A bál meghívók pár nap múlva ki lesznek bocsájtva. Mi örömmel üdvözöljük a fiatal-ság elhatározását s óhajtjuk, hogy a bál találkozók vármegyénk közönségének összeforrasztó kapcsát képezzék.

— **Jegyzői vizsgálatok.** A közigazgatási tantályam befejeztével a jelöltek a jegyzői vizsgálatra bocsáttak. Az idén 180 jelölt jelentkezett vizsgálatra, a minék folytán a belügyminiszter öt vizsgáló bizottságot alakított. Az egyiknek elnökévé dr. Ruffy Pált, az újbányai kerület orsz. képviselőjét nevezte ki.

— **Életmentés.** Könyvelésének majdnem áldozata lett ma egy hete délután egy Imre Géza nevű 8 éves gyermek, ki a malom mellett a Percz patakánál halászott s e közben a vízbe esett, mely rögtön elkapta és lefelé sodorta. Szemerédy Lajos és Fromberger József lévai polgárok, kik arra járván véletlenül megpillantották a vízbe esett gyermeket, rögtön segítségére siettek; Fromberger a turbinnál a vízbe ugrott s sikerült a gyermeket Szemerédy segítségével a partra tenni, hol jó időbe került, míg életre keltették a sok vizet nyelt fiút.

— **Léprekerült zsebtolvaj.** Vraszel István horhi lakos a folyó hó 6-án a főtéren egy cseresznyével megrakott kocsihoz ment, hogy ott cseresznyét vásároljon. Melleje került Bilai Vig László lévai illetőségű lopásairól ismeretes cigány — s kabátja zsebéből, — egy zsebkendőbe kötve volt 8 korona 80 fillér készpénzét elcsente. A pénzből 2 K. 76 fillért egy üzletben inget vásárolt, 2 korona 34 fillért nála elfogatásakor találtak a többit pedig elköltötte. Még az nap elfogattott, de a lopást tagadta. Az ügy a lévai kir. járásbíróshoz tételtett át.

— **Legényvirtus.** A folyó hó 6-án éjjel 11 és 12 óra között, midőn Lovas Antal vendéglőjében tartott bál beszűntetve lett — Prelozni József kocsis — Balassa János lévai napszámot azért, — mert ez mulatság közben arcuzl ütötte — orozva az utcán megtámadta s követ fejt több helyen betörte, úgy hogy a rendőrség eszméletlen állapotban találta a kövezeten. A rendőrség a fenytől eljárást megindította.

— **A kőrmöczbányai áll. csipkeverő iskola** idei tanévi értesítőjét vettük, melyet Víz Ferenc főreáliskolai tanár, a felügyelő bizottság jegyzője állított össze. Az iskolában 3 tanítónő, 1 tanár és 1 orvos működött. Összesen 33 növendék nyert az iskola két évfolyamán kiképzést és pedig 15 jeles, 18 jó eredménnyel. Az oktatásban elért eredmény legzebb bizonyítéka az a rendkívül sok szép kézimunka, mit az év folyamán előállítottak. A jövő évi beiratások szept. 1-én kezdődnek. Czernával és eszközökkel a tanév alatt az iskola ingyen látja el a tanulókat.

— **Képviselő választás.** A szomszédos szalkai kerületben követ választás lesz. Jakabfi István, kinek mandátumát kérvényével megtámadták, lemondott, hogy elejét vegye annak, hogy a kuria passzív választói jogát felfüggeszse. A kerületben már nagyban folyik a korteskedés. A volt jelöltek Konkoly Thege Sándor, ki a lévai kerületet is két ízben képviselte, és Jakabfi fognak ismét mérközni egymással. A küzdelem előreláthatólag erős lesz, mert mind a két párt jól van szervezve. A jelöltek most tesznek körutat a kerületben.

ARHOMAGOK

Rovatvezető: ZUHANY.

Mi köze hozzá.

Egy hárpia épen férjét páholta el s mászatta be az asztal alá, a midőn a szomszéd belépett hozzájuk s nevetve mondá: „Mi az örög, mit keres ott az asztal alatt.”
„Mi köze hozzá! én úr vagyok házamban s oda mehetek a hová akarok!”

Tanúgy.

Iskolai értesítő.

A lévai kegyes-tanítórendi főgimnáziumnak a múlt tanévről szóló értesítőjét Vörös Mátyas igazgató teszi közzé.

Az értesítő Fejér Gyulának „Az Adriai-tenger magyar tenger mellékének földrajzi jellemzése”-ről írt, 54 oldalra terjedő érdekes és kiváló gondtal készített értekezése nyitja meg, a melyben az író kimerítően ismerteti ezen vidék fekvését, területét, heg- és vízrajzát, földtani és természeti viszonyait, növényzetét, állatvilágát, politikai felosztását, lakóit és városait. A ki figyelemmel elolvassa ezt az értekezést, a melyből büszkén dédelgetett tenger mellékünkéről hű képet szerezhethet magának, — velem együtt el fogja ismerni, hogy annak írója alapos tanulmányból merítve adta kezünkbe e jeles s minden fejezetében dicséretet érdemlő leírást.

Az intézetben a kötelezett tantárgyakat 13 tanár tanította; ezek között kettő világi volt, A nem kötelezett tantárgyakat, ugy-

mint: a szabadkézi rajzot, zenét, gyorsírást, az egyházi és műieneket 4 tanár oktatta.

Ugy a tanári, mint az ifjúsági könyvtár részint adakozás, részint vétel útján tetemesen gyarapodott. Méltó elismerést érdemel a tanári kar azon gondoskodása, hogy a két könyvtárra a tanév alatt 860 koronát fordított. A régiség-gyűjteményt az intézet állandó jötevője, Bartos József, kegyesrendi tanár igen sok érdekes és értékes darabbal gazdagította; ezek között van a lévai szücs-czéh pecsétje is 1660-ból; felirata: Sigill -- 1660. — Pellionum Lévansi. De szépen gyarapodott a természetrajzi, természettani, vegytani és philológiai gyűjtemény is. Az ezekre fordított összeg megközelíti a 800 koronát.

A főgimnázium múlt tanévi történetére vonatkozó adatok közt ismét ott találjuk azt a megjegyzést, hogy az első osztályra jelentkezett tanulókból többet el kellett utasítani az igazgatóknak, mert a törvényes minimális szám be volt töltve. Az elutasítottak közül néhányan a miniszterium engedélye folytán felvették ugyan, de mégis tetemes volt azok száma, a kik kénytelenek voltak más gimnáziumba menni. Ez az évről évre ismétlődő elutasítás sűrűsödni látszik, hogy még a szünidő alatt gondoskodjunk helyiségről, a melyben a tanév elején még egy első osztály elhelyezhető legyen.

A tankerületi főigazgató nov. hó közepén végezte hivatalos látogatását, a mely alkalommal minden egyes osztályt ismételtén is meglátogatott. Tapasztalatait közölte a tanári karral is és nagy elismeréssel nyilatkozott egy a tanári kar működéséről, mint az intézet igazgatójáról. — Április hó 11—15 napjain meglátogatta az intézetet Magyar Gábor, a kegyesrendiek főnöke, a ki beható figyelemmel vizsgálta meg az intézet ügykezelését s közvetlen tapasztalatokat szerzett magának az iskola szelleméről, fegyelméről, tanulmányi és anyagi állapotáról. A tapasztaltak felett teljes megelégedésének adván kifejezést, buzdította a tanári kart, hogy az ifjúságot jövőre is a kegyesrend hagyományos szellemében nevelje.

A lefolyt tanévben 8 ünnepélyt rendezett a tanintézet. Az ünnepélyek szép sikerét legtöbb esetben a „Szepesti Imre” önképzőkör közreműködése fokozott. Ezen körnek lekes vezetője Czimmermann János volt, a kinek buzgó fáradozása mellett a kör tagjai dicsérendő működést fejtettek ki. A körnek, a mely a lefolyt tanévben készítette el a alapszabályait, a melyeket a miniszterium jóvá is hagyott, — 44 rendes és 46 bejáró tagja volt. A tanév folyamán a kör 22 gyűlést tartott; ezek között nevezetesebb alkalmakkor, t. i. az intézet által rendezett ünnepélyeken, — diszgyűlései voltak, a melyeken a város közönsége is nagy számmal jelent meg. A gyűléseken felolvastak 18 értekezést; szabad előadás volt 10; szavalat volt 125; szóbeli bírálat 183; irasbeli pedig 23. Költői munka beadatott 5; elfogadtatott 3. A kitűzött 6 pályatér a következők nyerték el a díjat: Spengler J. (kettőt), Reismann Gy., Janoss Jenő, Horn Zsigmond és Kakody Dániel.

A gyorsírókör Privary József elnöklelete alatt fenállásának második évében szép és sokoldalú munkásságot fejtett ki ugyelméletileg, mint gyakorlatilag. A kör tagjainak száma 50 volt, a kik az előadók vezetése mellett hetenkint 1—1 órában gyakorolták magukat a gyorsírásban.

A lévai kaszinó 2000 koronás alapítványának egy évi kamatait Stevola Károly és Wallach János I. o. — a lévai takarékpénztár szintén 2000 koronás alapítványának kamatait pedig Szinay Sándor VII. o. tanuló kapta meg.

Nagy elismerést érdemlőleg teljesítette szép kötelességét a 8 év óta fennálló „Segítő-egyesület” tisztikara, a mely az egyesületi közgyűlés által meghatározott összeg keretében a segélyre szorult tanulók között 180 darab könyvet osztott ki, négy tanulót 100—100 korona élelmezési segélyben részesített és 15 tanulóknak felső ruhát adott. Az egyesület pénztári ága a következő: az 1900—1901. tanév végén volt a tőkésített összeg 11411 K. 51 fl., ehez járult az elmúlt tanévben befolyt 1386 K. 42 fl. s így a bevétel összege 12797 K. 93 fl.; ebből levonva a 971 K. 51 f. kiadást, — a tiszta pénzbeli vagyon 11826 K. 42 f., a mely összeg a három helybeli pénztintézetben van elhelyezve. A segítő könyvtár jelenlegi állománya 450 drb.

Az egyesület a jövő tanévben is több szegénysorsu tanulót egyenkint 100—100 korona kosztbeli segélyezésben fog részesíteni; a kik ezen segélyért vagy tankönyvek-és ruháért akarnak folyamodni, kérvényeiket legkésőbb aug. hó 28-ig az egyesület elnökségéhez adják be.

Az intézet statisztikai adatait a következőkben adjuk: beiratkozott összesen 312 tanuló, a kik közül 6 magántanuló volt, osztályonként az első osztályra 71, a II. o. 55, a III. o. 41, a IV. o. 52, az V. o. 25, a VI. o. 24, a VII. o. 23, a VIII. o. 21. Vallásra nézve a tanév volt r. k. 163, gör. kath. 1, ev. ref. 33, ág. ev. 16, izr. 89. Anyanyelvre nézve magyar 258, német 4, tót 40. Illetőségre: lévai 127, bars megyebeli 93, más megyebeli 82. A rendes tantárgyakból az előmenetel a következő volt: minden tantárgyból jeles mind a 8 osztályban 22; jó 50; elégséges 184;

egy tantárgyból elégtelen 27, kettőből 15, több tantárgyból 4.

Minden tantárgyból jelesek; az I. osztályban: Hubert István, Ivankovits Jenő, Stevola Károly; a II. o. Diamant József, Faufeder Oszkár; a III. o. Czabán Tamás, Dokupil Ágoston. Eckert Elek, Kern Oszkár, Medveczky Károly, Pató István, Viglász Lajos; a IV. o. Kozma Gyula; V. Konkoly-Thege Sándor, Neuman Aladár, Salga Zoltán; VI. o. Grünzveig Samu, VII. o. Donáth Gyula, Pózna Lajos, Szinay Sándor; VIII. o. Pollák Gyula Spengler Sándor.

Az érettségi vizsgálat eredménye: vizsgálatra jelentkezett 22; ezek közül javításra utasítottak 2. A 20 levizsgázott közül jelesen érett 3, jól 7, egyszerűen érett 10.

A jövő tanévre a beiratások szept. hó 1., 2. és 3-án lesznek. A felvételi, pót-és javító vizsgálatok pedig aug. 31-én fognak megtartatni. Szept. 4-én „Veni Sancte” és a tanév ünnepélyes megnyitása után kezdetét veszi a rendes tanítás.

Közönség köréből.

Nyilvános nyugtázás.

Sebo István nevű tehetséges és kiváló szorgalmu, de szegény sorsu tanulóm segélyezésére, hozzám a következő adományok folytak be: N N, K J, Hl, Faragó N N 1-1 kor. N N, Feja Kálmán 22 kor. N N. 50 fill. Összesen 9 kor. 50 fill. mely összeget születésbizonyítvány megszerzésére s a beiratásra fordítottam. Aldja meg az Isten a jötevésben kifogyhatlan ember barátokat.

Farkas Ákos.

Színház.

Kedden mutatta be Halmay Imre színtársulatát Guthi és Rákosinak a Sasok című bohózatában. A Sasok olyan téren mozog, a hova jó izlésű közönség nem szívesen követi. Egy megcsalt férj nevetességé tétele az egész darab tendenciája, de felette még a karzat sem mulatott, legfeljebb szánakozott. A szereplők jó ügykezettel játszottak, helyenként tapsot is arattak. Halmay (Forrai) játszotta a rövidlátó férjet ügyesen. Cs. Radó Rózi (Lenke) rokonszenves játéka megnyerte a közönség tetszését. Jól fogta fel szerepét Szabados (Bukics Julián). Elég jó alak volt a három Sasfiú is (Somlai, Déri, Timár), ezek közt is kivált Timár, a ki szerepét ambícióval játszotta el.

Szerdán San-Toy operett került színre, a melynek előadása azonban nem érte el azt az élénkséget, melylyel a csak nem mese nélkül való operett élvezhetővé válik. A czimszerepben Szalay Vilma mutatkozott be. Hangja nem nagy terjedelmű. El kell azonban ismernünk, hogy elég ügyesen fel tudja használni. Lsgjobban megnyerte a közönség tetszését Végh Gizella Dudley komorna szerepében, a melyet jókedvvel, pajkos vidámsággal játszott és énekelt végig. Szép tánczát a közönség zajosn megtapsolta. Szabados (Csuli) szintén elég jól alakított. Papp János (Bobbie) nagy hibája, hogy éneklés közben a szavakat nem ejti ki tisztán, e miatt hangja élvezhetetlenné válik. Jobb volt még Halmay (Preston) és Timár (Jenho).

Csütörtökön Brioux-nek a „Bölcső” című színművét láttuk, melynek alapon-dolata, hogy a házasságok között a gyermek olyan kapocs, melyet még a bíróság ki-mondott válás sem téphet szét. A szépen megírt színmű azonban nem részesült oly tolmácsolásban, melyet megérdemelt volna. (Cs. Radó Rózi) Laurence elválik férjétől, mert hűségéről megfélekedett; szülői unszolására másod ízben is férjhez megy, de férje az előbbi házasságából származó gyermeket nem akarja oldala mellett megünni, mert félti tőle feleségét. A gyermek azonban veszélyesen megbetegszik s ez az eset össze hozza Laurencet I. férjével, a gyermek atyjával s ekkor annak tudatára ébred, hogy azt a másikat sohasem szerette s visszatér első férjéhez. Radó Rózi diskkrét játéka szívesen érvényesült volna, ha jobb partnere lett volna. Ő maga szerepének minden részletét szépen kidomborította. Somlai, az első férjet Chantrel Raymondot játszotta, a szerep nem neki való, ajánljuk, hogy játék közben ne csak a földre, hanem a közönségre is nézzen. Ez a szerep jellem szerep, azt nem csak elmondani, de el is kell játszani tudni. Halmay (Gireux) elfogadhatóbb alakítást nyújtott, de ő sem volt elemében. Timár (Marsan) és Varga Anna (Marsanné) kedvetlenül játszottak; Szabados (Mossiac) is egy nem neki való szereppel küzdött s elég jó sikerrel. A közönség nagyobb igényeket támaszt Halmay iránt, akit igen jó hír előzött meg.

Pénteken Lukácsy „A csárda virága” című népszínműve került színre, melynek sem tartalma, sem nyelvezete nincs, mely egyike azoknak a tucatdaraboknak, a melyek minden nyom nélkül elenyésznek. Igen szépen játszotta a czimszerepet Szalay Vilma s kedves dalai utat találtak a közönség szívéhez. Kiténően reprodukálta Timár az együgyű Káza Tamás szerepét. Szabados László (Gazsi) színén jól megál-lotta helyét. Somlai (Ipoly Józsa) ebbe a szerepbe sem tudta beleélni magát. Papp János (Dalczeg) annyira rekedt, hogy egy-

előre le kell mondania minden színpadi szereplésről. Halmay Kód Gyurka rövid, érthetetlen szerepét jól lüktötte be.

Tegnap Lotti ezredeseit láttuk, a melyről jövő számunkban referálunk.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1902. évi július hó 6-tól július hó 13-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Potoczky Lajos Brezina M.	leány	Ilona

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Wittlinger J. Keresztély Bokros E.	ág. ev. ev. ref.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Szkladan József	17 hó	kanyaró
Bárány József	21	tüdővészés
Klein Dávid	37	tüdőgümőkór

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mászánként 16 kor. 40 fill. 17 kor. 40 fill. Kétszeres 14 kor. 20 fill. 14 kor. 20 fill. — Roza 13 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. — Arpa 12 kor. — fill. 12 kor. 60 fill. Zab 13 kor. 20 fill. 13 kor. 80 fill. — Kukoricza 12 kor. 40 fill 12 kor. 80 fill. — Bab 10 kor. — fill. 11 kor. 60 fill. — Lencse 12 kor. 80 fill. 15 kor. — fill. — Köles 9 kor. — fill. 10 kor. 40 fill.

„Henneberg-selyem” — csak akkor valódi, ha közvetlen tölem rendeltetik — fekete, fehér s színes, 60 krtól 14 frt. 65 krig méterenkint. Mindenkinék postabér és vámmentesen házhoz szállítva! Minták postafordultával küldetnek HENNEBERG G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Nyiltér.

663/1902. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a lévai kir. járásbírósháznak 1900 V 121 számú végzése következtében Dr Zeke Adolf ügyvéd javára özv. Koroda Pálné Czettler Mária ellen 2000 k. s jár. erejéig 1900 évi apr. hó 23-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 1434 korra becsült következő ingóságok u. m. szarvas marhák, gazdasági felszerelés, butor, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek lévai kir. járásbírósház 1902-ik évi V. 412/2 számú végzése folytán fenti tökekövetelés s jár. erejéig Garam-Ujfaluban leendő eszközésére 1902. évi június hó 25 napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Léván, 1902. évi július hó 3 napján.

Tonhaiser

kir. bírósági végrehajtó.

Léván, a Schoeller-utca 28. számú házban 3 szoba, konyha és kamarából álló lakás szeptember hó 1-től kiadó.

Czukrászda-áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 13 év óta fennálló

czukrász-üzletemet

Petőfi utca, Takarékszövetkezet épületébe helyeztem át, azt teljesen újonnan berendeztem s kérem a n. é. közönséget, hogy új helyiségemben is úgy mint eddig becses pártfogásával szerencsésültessem.

Léva, 1902. július hó 12-én.

Tisztelettel

Goldbrunner Sándor.

A ZELIZI

— nagyvendéglő —

szabadkészből eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Az állat-praeparatumok teljesen molymentesek.

Allatok minden fajainak kitömésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

nyilv. állatpraeparáló és tanszerkészítő intézete BUDAPEST, József-körút 13.
Emlősök és madarak természetűen a legújabb módszerrel (modellirozással) készítetnek: szebben, jobban, olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitömése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK:		MADARAK:	
Egérnagyságu	0.80—1 frt	Pintynagyságu	0.80—1 frt
Menyét	2 "	Galambnagyságu	2 "
Nyest	5 "	Erdei bagoly	3 "
Róka	9 "	Nagy suly (Uhu)	6 "
Vaddisznófej	15—20 "	Sas (nagy)	12 "
Szarvasfej	35—40 "	Keselyű	12 "
		Siketfajdkakas dürgő helyzetben ágon fadiszul	10 "
		Nyirfajdkakas dürgő helyzetben erdő részletet utánzó áll.	7 "
		Siketfajd fej és fark faragott tablettán	5 "
		Nyirfajd fej és fark faragott tablettán	4 "

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati tropheák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művészileg faragott tabletták, mint szobadiszkek, madarak, mint fadiszkek, emlősbőrök tepicheknek természetűen utánzó fejekkel. Őz, szarvas, agancsok mouldirozása tablettákra, levett paratori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számítatik.
Az intézet kitömési célra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokat, fajdkakasokat, uhu és tuzokat. Medvét és medve-bocot, hiuzt, vadmacskát, vidrat, farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árrakkal lesznek fizetve.

Szivattyuk Mérlegek

mindennemű házi és nyilvános célokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.
Csövek, tömlők, csapok stb. stb.
Szivattyu- és gépgyártási betéti tarsaság
Embermérlegek, mérlegek házi használatra stb.

W. GARVENS, WIEN, I. Schwarzenbergstrasse 6.
Kapható technikai és gépzületekben, kútkészítőknél stb.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

6% sőt nagyobb összeg-nél ennél alacsonyabb kamat-láb mellett is engedélyez és gyorsan folyosít

jelzálog-kölcsönt

földbirtokra a

Selmeczi Takarékpénztár
Selmeczbányán.

Szabadalmazott

valódi „SINGER“ és valódi „DÜRKOPP“
családi és iparos varrógépek

igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utánz.

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.—	19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35.—	23.—
Singer Medium iparosoknak gép állvánnyal	40.—	36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állvánnyal	44.—	39.—
Howe családi varrógépek állvánnyal	33.—	27.—
Nagy Howe varrógépek iparosoknak	40.—	38.—
Ringschiff családi gép 48 frt., iparos gép	70.—	58.—

Kézpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván.
Géptük, részek és osónak olson.

Minden háziasszony

kérjen a legújabb érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű

New-Cuba-Kávéből

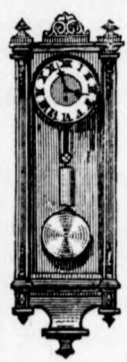
melynek aromája kitünő és természetes festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. póstacsomag ára 13 kor. 50 fillér.

Kapható: KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Jegyzet: fűdö og, hogy a kávé ne legyen túl barnára pörkölve, mi által elveszti zamatját s kiuzadja illó olaját.

Jó olcsó órákat
3 évi irásb. jótállással szállít magá-nosoknak
Konrad János
óra-, arany és ezüst áruház
Brux-ből (Csehország)
Finom nickel rem. óra 3 frt. .5 kr.
Valódi ezüst " " 5 frt. 80 kr.
Valódi ezüst láncz " " 1 frt. 20 kr.
Nickel ébresztő óra " " 1 frt. 95 kr.
Czégem, es. k. sással lett kitintetve, számos arany és ezüst kiállítási ér-mekkel és ezrekre menő elismerő leve-
lekkel.
Képes árjegyzékek ingyen és bér-mentve.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta meg-bizható bebiztosítását alkalmaztatik köszvények, csúznál és meghüéseknel.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czorgjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és farsa,
CHAMER kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

SARCSABARNA MAHAGONI SZÁCTALAN
TARTOS Eredeti Ilyegekben 10 lit. 1 lit 2 lit
Kern Testvérek
ALFÖLDI-MÁZALÓ ANNYI A PÁLÓRNRA
A szobák a mázókat a házhasználatnak, mivel a kélemellen szág és a lassu, Regadós száradás, mely az olajcsíkoknak az olajbakknak sádján, elkerültek.
Kapható:
Schubert Pálnál,
L É V Á N.
AZONNAL SZÁRAD
A szoba a szobák használatához
SZERKES SZINÜ
MATELVNVS VIZSINÜ

Carbolineum

Avenarius szab.
25 év óta kipróbált Faedző-szer
Utánzatoktól óvakodjunk.
Carbolineum gyar: R. Avenarius Amstetten A.-Austr.
Iroda: Bécs Hauptstrasse 18.
Kapható:
Kern Testvéreknel Léván.

Gabonatisztító-rosták. Daralók. Morzsoló. Tizedes mérlegek.
Mezőgazdasági gépgyárosok raktára:
Kern Testvéreknel
Léván.
Áregyék kivánatra ingyen és bérmentve küdenek.
Sackrendszerü egytetemes és mélyítő acél ekek.

China-ezüst árukból gyári raktár!
Minden óráért 2 évi lelkiismeretes jótállás!

Klein Sándor
óras- és ékszerész
L É V Á N
alapított 1881. évben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.
Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek!

Ajánlja nagy választéku óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát, melyben mindenkor a legújabb divatu áruk bámulatos olcsó áron kaphatók.
Araay női óra 12.— frttól feljebb
Arany férfi óra 20.— " "
Ezüst óra 6.— " "
Nikl óra 3.— " "
Ingaóra 6.— " "
Arany gyűrű (14 karat) 2. 1/2 " "
Arany függő (14 karat) 1. 1/2 " "
Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyaktól nagy választék.
Legfinomabb chronometrikus pontosságú órákülönlegességek mindenkor raktároa vannak.